

عامل دوم مردم هستند. وقتی مردم با همه وجود پشت یک نظام هستند، به خصوص اگر این پشتیبانی از نظام بر اساس اعتقادات و باورهای دینی آنان باشد، تحمل سختی‌ها برایشان آسان‌تر خواهد بود. این حضور و هوشیاری مردم، حمایت و در صحنه بودن و بصیرتشان عامل تعیین‌کننده‌ای است که این حوادث که هیچ، حتی اگر با اتفاقاتی به مراتب سنگین‌تر از این هم روبه‌رو شویم، مشکلی پیش نمی‌آید

در مسیر حل مسائل مختلف و متعددی که در کشور داریم، راه حل مسئله، نحوه حضور مردم، هماهنگی شان با دستگاه‌های مربوطه از جمله نکات مهمی هستند که علاوه بر طراحی نیاز به اعتقاد و باور نیز دارد.

• باید وقت بگذارند و حوصله به خرج بدهند.

بله، همه اینها مهم است. اما مهم‌تر از همه این است که اگر آن اعتقاد و ایمان قلبی به این موضوع در بین مسئولین وجود داشته باشد و زمینه را فراهم کنند، مسائل دیگر نیز حل می‌شود.

ظرفیت به اندازه کافی در مردم وجود دارد، مهم بسترسازی برای این امر است که در طول مدت ریاست جمهوری آیت‌الله رئیسی به خوبی به آن پرداخته شد. یقین دارم که انتخاب مردم و رئیس‌جمهور بعدی نیز کسی است که همانند شهید رئیسی اعتقاد راسخی به این امر دارد و در همان مسیری گام برمی‌دارد که ایشان برداشت. مردم ما آن قدر هوشیار بودند که متوجه اخلاص، ایمان، تقوا و مردمی بودن این شهید عزیز شدند. ان شاء الله در انتخاب‌های بعدی نیز این تشخیص دقیق و درست ادامه داشته باشد و ما شاهد دولت حقیقتاً مردمی باشیم.

• به عنوان نکته پایانی اگر صحبتی دارید، بفرمایید.

مردم در این شرایط و حال و هوایی که دارند، یاد و دعا برای آقا امام زمان (عج) و مقام معظم رهبری که نایب بر حق ایشان هستند را فراموش نکنند. برای سلامتی حضرت حجت (عج) و رهبر انقلاب و صبر و طاقتی که پروردگار برای عبور دادن جامعه و نظام اسلامی از این شرایط باید به ایشان عطا کند، دعا کنند. ان شاء الله مردم توجه و تمرکز ویژه‌شان را روی انتخاب رئیس‌جمهور بعدی بگذارند که در حال حاضر نقطه چالش اصلی انقلاب ماست و باید به صورت ضرب‌العجل تعیین شود. پس از آقای رئیسی به یاری خدا باید کسی انتخاب شود که تقریباً ویژگی‌های ایشان را داشته باشد و در همان مسیری گام بردارد که این شهید عزیز برداشت تا ریل‌گذاری مسیری که تاکنون انجام شده، عوض نشود و همان مسیر ادامه پیدا کند و مسائل و مشکلات مردم با نقش‌آفرینی و حضور خود مردم حل شود. این موضوع عامل بسیار تعیین‌کننده‌ای در انتخاب مردم است و دقت و هوشمندی آنان را می‌طلبد.

به جامعه و حل مسائل مردم به میدان بیایند و از سویی مشکلات دولت را شناسایی و با ایجاد هماهنگی بین مسئول مربوطه که ممکن است فرماندار یک شهرستان یا حتی ریاست جمهوری باشد، بستر را برای ورود مردم فراهم کنند. در این زمینه الحمدلله بستر بسیار خوبی در دولت سیزدهم ایجاد شد و این دستیاران تا سطح فرمانداران نیز شناسایی و توجیه شده‌اند. سال ۱۴۰۳ سال بهره‌برداری از ظرفیت‌های مردمی شناسایی شده و حضور مردم در میانه میدان بود.

اما نکته بعدی این است که آیا دولت و رئیس‌جمهور بعدی نیز این اعتقاد به نقش‌آفرینی یا بسترسازی برای حضور مردم برای حل مشکلات جامعه را دارد یا خیر؟ نقش‌آفرینی مردم در حل مشکلات کشور نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. در بسیاری از کشورهای دیگر که اتفاقاً پیشرفته‌تر از ما هم هستند، به همین ترتیب است، منتها با شیوه‌های دیگری مردم را ترغیب به مشارکت می‌کنند. متأسفانه در دولت‌هایی که بعد از جنگ بر سر کار آمدند، به استثنای دولت شهید رئیسی نه تنها این نگاه وجود نداشت که ضد آن نیز بودند و حضور و نقش‌آفرینی مردم را برنمی‌تابیدند و از آن استقبال نمی‌کردند. اما این مهم در دولت آقای رئیس‌پایه‌گذاری شد و مردم متدین، انقلابی و دلسوز جامعه ما باید بدانند که علی‌رغم همه ظرفیت‌ها و انگیزه‌ای که دارند، وقتی می‌توانند این نقش‌آفرینی را محقق کنند که باور و اعتقادش هم در رئیس‌جمهور مربوطه وجود داشته باشد تا زمینه را برای حضور آنان فراهم کند. امیدوارم در دولت بعدی نیز همانند دولت شهید رئیسی از این ویژگی برخوردار باشد.

• به نظر شما چقدر از این ایده مردمی در دولت سیزدهم محقق شد و اصلاً به صورت کلی چقدر تحقق پذیر است؟

همان گونه که عرض کردم با توجه به اعتقاد راسخی که آقای رئیسی داشتند، در اکثر سفرهای استانی‌شان با دستیاران مردمی جلسه می‌گذاشتند و از آنان می‌خواستند برنامه‌ریزی کنند تا ایشان در کنار نشست‌هایی که با دولتمردان و مسئولین بخش‌های مختلف داشتند، با مجموعه‌های مردمی حاضر در استان‌ها و شهرستان‌ها که در زمینه‌های مختلف فرهنگی اجتماعی فعال بودند و نقش‌های مؤثری ایفا کرده‌اند نیز دیدار و گفتگو داشته باشند. در این جلسات نظرات و پیشنهادات این گروه‌ها که بعضاً پیشنهادات بسیار خوبی نیز بود و حتی موجب تعجب آقای رئیسی از توانمندی‌های مردمی می‌شد را می‌شنیدند. یادداشت و بعضاً دستور پیگیری صادر می‌کردند. در این یک سال و اندکی که این حرکت آغاز شده بود، شناسایی دستیاران، توجیه وظایف و هماهنگی‌ها انجام شده و ان شاء الله به یاری خداوند متعال از سال ۱۴۰۳ عملی خواهد گشت.

در کشورهای دیگر می‌توانست نظام آن کشور را دچار فروپاشی کند، ولی برعکس در جمهوری اسلامی ایران باعث استحکام نظام و اضافه شدن تجربه‌ای به تجربیات قبلی و آبدیده‌تر شدن آن می‌شود. مثل درخت تووندی می‌ماند که در بیابان در مقابل باد و طوفان و... مقاومت و پیوسته محکم‌تر می‌شود. با چنین مردم و چنین ساختاری لطف و عنایت خداوند متعال هم شامل می‌شود و نظام جمهوری اسلامی ایران علی‌رغم تمام مشکلات به حرکت خود ادامه می‌دهد.

• شعار دولت سیزدهم شعار «دولت مردمی و ایران قوی» بود. چرا مردمی بودن مهم است و اصلاً مردمی بودن دولت یعنی چه؟

برجسته‌ترین ویژگی دولت شهید رئیسی همین مردمی بودنش است که بخشی از آن برمی‌گردد به اعتقاد و باور خود آقای رئیسی نسبت به مردم و نقش‌آفرینی آنها در حل مسائل. این موضوعی است که رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب که از دی ماه سال ۹۷ به این طرف آغاز نمودند تأکید فراوانی بر آن دارند. مقام معظم رهبری از سال ۹۰ که این موضوع را در سخنرانی خود در کرمانشاه مطرح کردند تا به امروز که چهارده پانزده سال از آن می‌گذرد همواره از همه دولتمردان و البته مسئولین همه قوا و دستگاه‌ها این مطالبه را داشته‌اند و به خصوص از سال ۹۷ به این طرف خواسته‌شان از مسئولین نظام و دستگاه‌های مختلف اجرایی این بوده که جایگاه مردم را برای ایفای نقش مشخص و مسیر آن را هموار کنند، حتی به دنبال راهکار برای نقش‌آفرینی مردم باشند. رهبر معظم انقلاب در سخنرانی سال ۹۰ خود با نام بردن از هر سه قوه در این باره می‌فرمایند: «رؤسای قوا باید فرمول‌ها و راهکارهای قابل فهم عموم برای به میدان آمدن مردم و نقش‌آفرینی مردم را پیدا کنند». این موضوع محتوای کلی بیانیه گام دوم انقلاب و اهداف آن اهداف ایجابی است، نه دفع خطر و اقدامات سلبی و مقابله با تهدیدات.

• برخی با نگاهی بدبینانه تصور می‌کنند با شهادت آیت‌الله رئیسی این روند قطع خواهد شد. به نظر شما برای مسیری که شهید رئیسی در راستای مردمی‌سازی دولت در پیش گرفته بود چه آینده‌ای متصور است و چه اتفاقاتی باید بیفتد که دستاورد عظیم این شهید عزیز حفظ شود؟

یکی از نمونه اقدامات ایشان در راستای مردمی‌سازی دولت ایجاد شبکه دستیاران مردمی و قرار دادن آنها در کنار رئیس‌جمهور، وزرا، استانداران و حتی فرمانداران بود. تا قبل از دولت ایشان چیزی تحت عنوان «دستیار مردمی» نداشتیم و این برای اولین بار در دولت شهید رئیسی رقم خورد. وظایف این دستیاران این است که ظرفیت‌های مردمی‌ای که آماده هستند به شکل جهادی برای خدمت